

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Iktatószám: V/162/3/2020

Szaniszló Csaba részére

e-mail: kmt+request-15551-3c9014b0@kimittud.org

A levelet kizárólag elektronikus úton kézbesítjük!

Tárgy: adatigénylés – kapcsolattartás végrehajtása külföldön

Tisztelt Uram!

2020. július 25. napján előterjesztett megkeresése kapcsán az alábbiakról tájékoztatjuk.

Megkeresése álláspontunk szerint tájékoztatáskérésnek minősül és nem tartozik az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) hatálya alá, mivel nem az Infotv. 3 § 5. pontja szerinti közérdekű adatra vonatkozik, hanem jogszabályok értelmezésére, azok tartalmának ismertetésére. Tájékoztatjuk, hogy az Igazságügyi Minisztériumnak a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény értelmében nincs lehetősége konkrét ügyben állásfoglalás, valamint jogértelmezés adására. Az igazságügyi miniszternek – és az általa vezetett tárcának – a fentiekre tekintettel a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet szerinti feladatköréből adódóan csak arra van módja, hogy általános tájékoztatást adjon a megkeresésben érintett jogterületre vonatkozó hatályos jogszabályokról.

Fentiek alapján a gyermekkel való kapcsolattartás vonatkozásában az alábbiakról tájékoztatjuk.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:181. § (1) bekezdése alapján a gyermekkel való kapcsolattartás keretében a szülők a házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti perben egyezséget köthetnek, egyezségük hiányában a kapcsolattartásról a bíróság dönt kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból, azonban a kapcsolattartásról a szülők megegyezésének hiányában a gyámhatóság dönt. Amennyiben a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett megszegi a kapcsolattartásra vonatkozó bírósági vagy gyámhatósági határozatban, vagy általuk jóváhagyott egyezségben foglaltakat, a Ptk. 4:185. §-a alapján a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása elrendelésének van helye, amelyről a bíróság polgári nemperes eljárásban dönt.

Lényeges, hogy a végrehajtás elrendelésére a nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Npt.) szerint azon járásbíróság illetékes, amelynek területén a kapcsolattartással érintett gyermek belföldi lakóhelye, ennek hiányában belföldi tartózkodási helye található. Amennyiben e lakóhely, illetve tartózkodási hely nem meghatározható, akkor a Budai Központi Kerületi Bíróság illetékes a végrehajtás elrendelésében.

A kérelemben az Npt. 22/B. §-a alapján minden esetben fel kell tüntetni, hogy a kapcsolattartás megszegése milyen magatartással vagy mulasztással valósult meg, vagy milyen egyéb tevékenység vagy mulasztás akadályozza vagy zavarja a kapcsolattartást. A kérelmező a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelemben kérheti, hogy a bíróság kötelezze a kérelmezettet a kapcsolattartás megszegése folytán keletkezett igazolt költségeinek viselésére. Hangsúlyozandó, hogy a kérelmet a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltak megszegésétől vagy annak a kérelmező tudomására jutásától számított 30 napon belül lehet előterjeszteni. A határidőt az elmaradt kapcsolattartás pótlása esetén a kapcsolattartás pótlására megállapított legközelebbi megfelelő időpont lejártaól kell számítani.

A kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltak megszegésének minősül, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett neki felróható okból határidőben nem tesz eleget kapcsolattartási kötelezettségének, vagy a határozatban megállapított határidő alatt nem pótolja az elmaradt kapcsolattartást, vagy a kapcsolattartást kellő indok nélkül akadályozza, vagy egyéb módon megghiúsítja a gyermekkel való zavartalan kapcsolattartást.

Abban az esetben, ha a gyermek már belföldi lakóhellyel (tartózkodási hellyel) nem rendelkezik, a végrehajtás elrendelésére a külföldi lakóhely (tartózkodási hely) szerinti bíróság vagy hatóság az illetékes, a külföldi nemzeti jog vonatkozó szabályai alapján.

Egy jogerős magyar kapcsolattartási határozat külföldi végrehajthatósága attól függ, hogy a gyermek tartózkodási helye szerinti állam tekintetében európai uniós jogszabály vagy nemzetközi egyezmény előírja-e a kapcsolattartási határozatok kölcsönös elismerését és végrehajtását.

Amennyiben a gyermek egy másik Európai Unió tagállamban tartózkodik, a magyar kapcsolattartási határozat végrehajtása kérhető *a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2201/2003/EK rendelet* (ún. Brüsszel IIa rendelet) alapján. Azon európai Unión kívüli államok, amelyek részesei *a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, Hágában, 1996. október 19-én kelt Egyezménynek* (kihirdette a 2005. évi CXL. törvény, a továbbiakban: „gyermekvédelmi egyezmény”), illetve *a gyermekek feletti felügyeleti jogot érintő határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a felügyeleti viszonyok helyreállításáról szóló, 1980. május 20. napján Luxemburgban kelt európai egyezménynek* (kihirdette a 2004. évi LXVIII. törvény, a továbbiakban: „luxemburgi egyezmény”), szintén vállalták, hogy a nemzetközi szerződésben meghatározott feltételekkel elismerik és végrehajtják a többi részes államban hozott kapcsolattartási határozatokat. A Magyarország által kötött kétoldalú jogsegélyszerződések egy része is előírja a polgári (így kapcsolattartási) ügyekben hozott határozatok elismerését és végrehajtását.

Az Igazságügyi Minisztérium honlapján elérhető lista (https://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/download/e/84/a2000/allamok%20es%20egyezmények%20tájékoztató%202020_július%2030.pdf) tartalmaz információt arra nézve, hogy konkrét ügyekben a gyermek tartózkodási helye szerinti állammal milyen nemzetközi szerződések vannak hatályban. Amelyik állammal nincs a kapcsolattartási határozatok kölcsönös elismerését és végrehajtását lehetővé tevő nemzetközi szerződés hatályban, a gyermek tartózkodási helye szerinti állam belső jogától függ, hogy végrehajtható-e egy magyar kapcsolattartási határozat.

Amennyiben a kapcsolattartásra jogosultak számára a gyermeket nevelő szülő (személy) nem biztosítja a kapcsolattartást, igényük külföldi érvényesítéséhez az adott ügyben alkalmazandó rendeletben vagy nemzetközi szerződésben meghatározott segítségnyújtás kérhető meghatározott magyar hatóságoktól. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztálya nyújt segítséget az EU-tagállamok vonatkozásában a Brüsszel IIa rendelet, illetve részes államai tekintetében a gyermekvédelmi egyezmény alapján. Az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztálya működik közre a *Gyermekek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló, Hágában 1980. október 25-én kelt egyezménye* (kihirdette az 1986. évi 14. tvr.) – amely a kapcsolattartási igények érvényesítésére is lehetőséget nyújt –, illetve a luxemburgi egyezmény alapján is.

Kérjük tájékoztatásunk szíves elfogadását.

Budapest, 2020. szeptember 27.

Tisztelettel:

